

Oponentský posudek na bakalářskou práci

Michal Kadlec: Vývoj a změny pojetí postavy Lucifera v lidském vnímání

Takto zvolené téma je pro bakalářskou práci, mírně řečeno, odvážné. Oproti názvu, hrozícímu totální bezbřehostí, je obsah naštěstí o něco konkrétnější: Nejde o „lidské vnímání“, nýbrž o starověké sakrální texty z oblasti Blízkého Východu a proměnu jejich recepce v antickém křesťanství. Toto ovšem mělo stát v názvu.

Pokud jde o zpracování, je na poměry bakalářské práce velmi pečlivé. Vychází z velkého množství sekundární literatury, a to z valné části literatury anglické. Na bohatých dokladech se zakládá obraz vývoje dané problematiky. Teze, že postava Lucifera až druhotně nabývá negativních rysů a identifikace se Satanem, je představena přesvědčivě. Rovněž jazyková úroveň českého textu je solidní. Nyní však námitky, dotazy, pochyby.

1/ Primární texty, s nimiž pracuje sekundární literatura, z níž vychází autor, jsou psány v širokém spektru starých jazyků – od jazyků semitských až po latinu. Autor v nich příležitostně cituje (viz pasáž v ivritu). Bylo by však záhodno vědět, jaká je jeho skutečná znalost těchto jazyků a zda jde o víc než jen o citace citací.

2/ Totéž se týká množství literárních autorit starověkého a raně křesťanského světa, které autor zmiňuje. Namátkou věta „jako příklady uvedme Tertulliana – Contra Marcionem 11,17 a Órigena - In Ezechielem 3,35“. Četl autor tyto texty, či má alespoň přesnější povědomí, o čem pojednávají, v jakém žánru jsou psány atd.?

3/ Odtud obecnější dotaz: Co nového, zcela konkrétně, přináší autor oproti vši sekundární literatuře, se kterou pracuje?

4/ A dotaz ještě obecnější: V jaké vědecké disciplíně se vlastně autor pohybuje a jakou metodou vlastně pracuje? Jaký vztah má jeho práce k teologii, religionistice, semitské a klasické filologii, patristice? A jak se naopak liší od populárních esoterických spekulací, které „vědí všechno lépe“?

Vzhledem k těmto pochybám váhám mezi hodnocením „výborně“ a „velmi dobře“. Rozhodnout by měla ústní rozprava.

Prof. Martin Putna

V Praze 25.5.2014